

Písomný výstup pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.2.1 Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúc potreby trhu práce
3. Prijímateľ	Hotelová akadémia, Baštová 32, Prešov
4. Názov projektu	Zvyšovanie kvality odborného vzdelávania a prípravy v Hotelovej akadémii Prešov na základe potrieb trhu práce
5. Kód projektu ITMS2014+	312011ABR5
6. Názov pedagogického klubu	Čitateľská gramotnosť
7. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Beáta Ignatová
8. Školský polrok	1.polrok 2022/2023 (09/2022 – 01/2023)
9. Odkaz na webové sídlo zverejnenia písomného výstupu	http://www.hapresov.edu.sk/stranka/zvysovanie-kvality-odborneho-vzdelavania-a-pripravy/

10.

Úvod:

Členovia klubu sa na jednotlivých stretnutiach v 1. polroku venovali týmto témam:

- Plánovanie využívania inovatívnych metód.
- Výmena skúseností s využívaním didaktických postupov a metód orientovaných na rozvoj tvorivého a kritického myslenia žiakov.
- Aktivity na rozvoj čitateľskej gramotnosti.
- Vyhodnotenie a úprava aktivít na rozvoj čitateľskej gramotnosti.
- Aktivity na rozvoj čitateľskej gramotnosti - práca s odborným textom.
- Tvorba testov s uzavretými a otvorenými otázkami.
- Výmena skúseností s aplikovaním nových metód a foriem práce - poznatky z vlastných vyučovacích hodín.
- Aktivity – práca s informáciami.
- Diskusia k jednotlivým aktivitám. Výmena skúseností.
- Záverečné stretnutie pedagogického klubu a vyhodnotenie projektu.

Stručná anotácia

Tím Klubu čitateľskej gramotnosti tvoria títo učitelia našej školy: Mgr. Beáta Ignatová – zástupkyňa riaditeľa školy, vyučujúca predmetu slovenský jazyk a literatúra a koordinátorka klubu. Mgr. Andrea Pipková a Mgr. Zuzana Bavoľárová – vyučujúce predmetu slovenský jazyk a literatúra. Mgr. Ingrid Hutňanová – vyučujúca predmetu ruský jazyk. Mgr. Zuzana Badžanová – vyučujúca predmetu nemecký jazyk a slovenský jazyk, Mgr. Zuzana Tomková a Mgr. Ondrej Radačovský – vyučujúci predmetu anglický jazyk. Členovia klubu sa snažia rozvíjať u žiakov zručnosti, ktoré súvisia s čítaním textov s porozumením, pracujú s rôznymi druhmi textov, snažia sa prostredníctvom literárnych i odborných textov rozvíjať u žiakov kritické i tvorivé myslenie.

Kľúčové slová

Čitateľská gramotnosť, informácie, aktivity, inovatívne a aktivizujúce metódy.

Zámer a priblíženie témy písomného výstupu

Zámerom práce Klubu čitateľskej gramotnosti aj v tomto polroku bolo, aby si jednotliví členovia vytvárali rozličné stratégie a vymieňali si skúsenosti. Taktiež sa snažili k jednotlivým témam tvoriť pracovné listy, súbory testov alebo prezentácie, ktoré môžu členovia klubu využiť vo vyučovacom procese.

Jadro:

Popis témy/problém

Cieľom práce pedagogického klubu čitateľskej gramotnosti bolo dosiahnuť rozvoj ďalších kompetencií jednotlivých členov klubu, vzájomná inšpirácia, analýza problémov, či hľadanie východísk na zvyšovanie kvality vyučovacieho procesu. V závere zhodnotenie prínosu pravidelných stretnutí, vyhodnotenie projektu.

Na jednotlivých stretnutiach členovia klubu vytvorili tieto **pracovné listy**:

September:

Pracovný list 1 - Pracujeme inovatívne – pracovný list z ruského jazyka . **I. Hutňanová**

Prezentácia 1 – Inovatívne metódy – učenie sa na stanovištiach, skupinové vyučovanie.

Prezentácia zameraná na zopakovanie slovnéj zásoby nemeckého jazyka (príprava na kontrolnú slohovú prácu) + nácvik čítania s porozumením. **Z. Badžanová**

Pracovný list 2 – Napiš o mne. Jazykové štýly – pracovný list zameraný na rozvoj tvorivého a kritického myslenia žiakov. **B. Ignatová**

Pracovný list 3, 4, 5 - Human Relations, Role-models and Ideals, Family, Home, Relatives – pracovné listy zamerané na rozvoj kritického myslenia žiakov. **Z. Tomková**

Október:

Pracovný list 6 – Culture and Art – pracovný list zameraný na rozvoj čitateľskej gramotnosti v anglickom jazyku . **Z. Tomková**

Pracovný list 7 – J. G. Tajovský: Mamka Pôstková, M. Kukučín: Dom v stráni – práca s literárnou ukážkou doplnená súborom otázok k prečítanému textu. **Z. Bavoľárová**

Pracovný list 8 – Slovenská a svetová lyrika (aktivita Horúce kreslo, priradovačka) – námety na využitie metód rozvíjajúcich čitateľskú gramotnosť a kritické myslenie žiakov. **B. Ignatová**

Pracovný list 9 – Tvorivé písanie – súbor tém a slohových útvarov, ktoré môžu jednotliví vyučujúci využiť na hodinách slovenského jazyka a literatúry. **B. Ignatová**

Pracovný list 10 – Exkurzia so žiakmi – súbor úloh spojených s absolvovaním exkurzie budovy Bosákovej banky, v ktorej sídli aj knižnica. Pracovný list využiteľný na hodinách slovenského jazyka i nemeckého jazyka. **Z. Badžanová**

Pracovný list 11 – Povedz mi, kto je tvoj priateľ (charakteristika osoby) – pracovný list z ruského jazyka – rozvoj štylistických zručností žiakov spojených s úlohami na rozvoj čitateľskej gramotnosti. **I. Hutňanová**

November:

Pracovný list 12 - Slovensko – autori a diela – práca s odborným textom (príprava DOD). **A.**

Pipková

Prezentácia 2 – Práca s náučným textom – metódy, techniky a formy práce s náučným textom. **B. Ignatová**

Ignatová

Pracovný list 13 – Botulizmus – súbor úloh k náučnému textu o botulizme. **A. Pipková**

Pracovný list 14 - Formal and Informal Letter - Pracovný list na rozvoj čitateľskej gramotnosti v rámci prípravy na písomnú formu internej časti maturitnej skúšky, práca s odborným textom. **O. Radačovský**

Radačovský

Pracovný list 15 – Test pre III. ročník – práca s odborným textom. **Z. Bavoľárová**

December:

Pracovný list 16 – People and nature - Test s otvorenými otázkami z maturitnej témy Človek a príroda. **O. Radačovský**

Pracovný list 17 – Science and technology - Test s otvorenými otázkami z maturitnej témy Veda a technika. **O. Radačovský**

Pracovný list 18, 19 – Obchod na korze – kvíz 1, 2 – kvíz určený na hodiny literatúry v rámci motivácie žiakov. **Z. Bavoľárová**

Pracovný list 20, 21 – Medzivojnová dráma 1, 2 – testy zo slovenskej literatúry určený pre III. ročník. **Z. Badžanová**

Pracovný list 22 – Morfológia – test určený na zopakovanie tematického celku pre II. ročník – **B. Ignatová**

Pracovný list 23 – Stredoveká, humanistická a renesančná literatúra – opakovanie dejín literatúry pre V. ročník (príprava na maturitnú skúšku). **B. Ignatová**

Pracovný list 24 – Staroveká literatúra – opakovanie z dejín literatúry pre I. ročník – test s otvorenými i uzavretými otázkami. **A. Pipková**

Pracovný list 25 – Vývin jazyky – test určený pre IV. ročník . **A. Pipková**

Pracovný list 26 - Second conditional – test s otvorenými i uzavretými otázkami. **Z. Tomková**

Pracovný list 27 – Test na prijímacie skúšky z ruského jazyka. **I. Hutňanová**

Pracovný list 28 – Súhrnný test z 9. lekcie – ruský jazyk. **I. Hutňanová**

Január:

Prezentácia 3 – Pollution - interaktívna prezentácia k maturitnej téme Človek a príroda o znečisťovaní vytvorená a prezentovaná cez stránku ahaslides.com. - Výmena skúsenosti s aplikovaním nových metód a foriem práce - poznatky z vlastných vyučovacích hodín. **O. Radačovský**

Prezentácia 4 – Postmoderna – určená pre IV. ročník – vysvetlenie pojmov palimpsest a persifláž. **B. Ignatová**

Členovia klubu využívali stránky:

<https://www.statpedu.sk/>

<https://eduworld.sk/cd/jaroslava-konickova/2651/metody-kritickeho-myslenia-a-ich-vyuzitie-v-skole>

https://archiv.mpc-edu.sk/sites/default/files/projekty/vystup/16_ops_borovska_jana_-_rozvoj_citajskej_gramotnosti_inovativnymi_metodami.pdf

www.minedu.sk

Ďalšie zdroje:

1. Ďžačovská, S. a kol.: Podpora a rozvíjanie kreatívneho myslenia žiakov. 2020. MPC. SPÚ. Teachers. Bratislava 2020. ISBN 978-80-565-1465-8

2. Germušková, M.: Tvorivé manažovanie práce s náučným textom. Tvorivosť v škole – škola tvorivosti 3. Online konferencia 28. – 29. 9. 2015

3.Lavický, T.: Tvorba a vyhodnotenie školského testu. 2014. MPC. Bratislava 2014 s. 20-28

4. Merňáková, E.: Práca s textom na hodinách slovenského jazyka a literatúry. 2014. MPC. Bratislava. 2014

Členovia klubu sa na stretnutiach v 1. polroku školského roka 2022/2023 snažili nájsť spoločné odpovede na otázku, aký je podľa nás tvorivý, či kriticky mysliaci žiak? Aký cieľ chceme dosiahnuť s využitím osvedčených metód, ktorými rozvíjame kritické i tvorivé myslenie žiaka. Zhodli sme sa na tom, že na hodinách musíme najprv vytvárať tvorivé prostredie, ktorého súčasťou sme aj my učitelia. Už aj toto prostredie musí motivovať žiakov k splneniu stanovených úloh, k dosahovaniu určených cieľov. Pre vyučujúcich je dôležité uvedomiť si, že výučba je procesom súčinnosti učiteľa a žiakov. No aktívny má byť nielen učiteľ, ale aj žiak. A práve k tomu, k zaktivizovaniu žiaka vedú aktivity, ktorým sme venovali svoju pozornosť. Zhodli sme sa na tom, že súčasným žiakom chýba schopnosť vedieť verejne zaujať svoj vlastný názor, schopnosť viesť diskusiu, ktorá by neskĺzla k hádke a pod. Preto je veľmi vhodné vo vyučovaní využívať aktivity smerujúce k rozvoju týchto kompetencií, využívať dialóg, či diskusiu.

V súvislosti s rozvojom čitateľskej gramotnosti sme sa snažili naplánovať pre študentov aktivity, ktoré im pomôžu rozvíjať ich čitateľské zručnosti tak, aby dokázali porozumieť rôznym druhom textov, dokázali čítať aj „medzi riadkami,“ kriticky hodnotiť, reagovať i na neočakávané situácie. Cieľom týchto aktivít by mal byť rozvoj čitateľských a komunikačných schopností, ktoré presahujú aspekt technického zvládnutia čítaného textu a smerujú k prijatiu jeho obsahu.

Je naďalej potrebné venovať pozornosť práci s odborným textom, pretože u žiakov vidíme nedostatky v tom, že nedokážu samostatne vybrať z textu najdôležitejšie informácie, spracovať ho. Na jednom zo zasadnutí klubu sme preto diskutovali o možných metódach a aktivitách práce s odborným textom a tvorili pracovné listy s týmto zameraním. Súčasťou práce učiteľa je aj tvorba testov, preto sme zhodnotili výhody a nevýhody testov s otvorenými i uzavretými otázkami a venovali sa najčastejším chybám pri ich tvorbe.

Naším cieľom je to, aby žiaci dokázali efektívne využiť zdroje informácií pri práci s textom. Aby dokázali určiť v texte kľúčové slová. Rozlíšiť hlavnú informáciu od vedľajších. Musíme voliť vhodné aktivity, ktoré ich naučia ako spracovať text – vytvoriť z neho osnovu, tézu, konspekt, charakterizovať dané pojmy, použiť ich vo vecnom texte. Naša práca na stretnutiach bola zameraná aj na praktickú prípravu návrhov aktivít, ktoré pomáhajú spracovať a sprístupniť túto problematiku žiakom.

Gramotnosť je jedným z najväčších úspechov akejkoľvek spoločnosti, je známkou civilizácie. Naším cieľom je vrátiť žiakov späť ku knihe, naučiť ich čítaniu s porozumením a aby žiak:

- dokonale používal materinský, štátny jazyk a ovládal aj cudzí jazyk,
- vyjadroval svoj názor vhodným spôsobom a aby si ho vedel obhájiť,
- bol schopný vyjadriť svoje myšlienky a pocity,
- vhodne sa vyjadroval ku kritike a prijímal kritiku druhých,
- počúval a rešpektoval názory druhých,
- vedel vyhľadávať a využívať pri učení rôzne zdroje informácií, osvojil si metódy štúdia a práce s informáciami.

Záver:

Zhrnutia a odporúčania pre činnosť pedagogických zamestnancov

- využívať materiály vytvorené členmi klubu (zakomponovať vyhotovené materiály do výchovnovzdelávacieho procesu),
- dbať na prepojenie školy so životom,
- aktívne konštruovať poznanie žiakov na základe vlastných skúseností, aktivít, ale aj chýb,

- vytvárať priestor vo vyučovaní na rozvoj tvorivosti, kritického myslenia a ďalších sociálnych zručností,
- koncipovať zmysluplný obsah aj podporou účelných spôsobov, foriem a metód vzdelávania,
- využívať individualizovaný (diferencovaný) prístup ako základný pilier, v centre ktorého stojí učiaci sa, jeho osobný potenciál a vzdelávacie potreby,
- dôležité je pravidelne sledovať zmeny v legislatíve a v cieľových požiadavkách,
- je potrebné stále prepracovávať a upravovať aj TVVP tak, aby boli v súlade s harmonogramom školského roka, ale predovšetkým v súlade s platnými učebnými osnovami,
- je veľmi dôležité pokračovať v implementácii čitateľskej gramotnosti do učebných osnov a zvyšovať tak jazykovú kultúru žiakov,
- je dôležité inovovať pedagogické zručnosti vyučujúcich aj odborných predmetov v oblasti čítania s porozumením (absolvovanie školení na rozvoj čítania s porozumením) tak, aby aj títo učitelia dokázali v rámci svojich predmetov vytvárať materiál vhodný na rozvoj čitateľskej gramotnosti žiakov.

11. Vypracoval (meno, priezvisko)	Mgr. Beáta Ignatová, Mgr. Andrea Pipková, Mgr. Zuzana Bavoľárová, Mgr. Ingrid Hutňanová, Mgr. Zuzana Tomková, Mgr. Ondrej Radačovský, Mgr. Zuzana Badžanová
12. Dátum	31. 01. 2023
13. Podpis	
14. Schválil (meno, priezvisko)	MVDr. Jozef Šenko
15. Dátum	01. 02. 2023
16. Podpis	